

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України (Україна)

Херсонський навчально-науковий інститут (Україна)

Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова (Україна)

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Україна) Навчально-
науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського

Національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна)

Центр міграційних досліджень Варшавського університету (Польща)

Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (Литва)

Університет в Нове Місто (Словенія)

Інститут інновацій «Ідея» (Латвія)

Тракійський університет (Болгарія)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
07 листопада 2024 року

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

Полтава 2024

оптимізацію витрат. Отже, відповідно до динаміки військової ситуації, стратегічна гнучкість, оперативність і здатність до інновацій стануть запорукою успіху компанії.

Література

1. Білоус С., Бривус А. (2024). Адаптація бізнес-стратегії підприємства до умов воєнного конфлікту. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-106>

2. Чорнодід І. С., Федотов О. О., Пекін, А. Ю. Сучасні підходи до адаптації бізнес-моделей в умовах перманентних змін зовнішнього середовища. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. № 13. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-13-04-10>

УДК 338.242.4.027:334.772(477)

Григор'єва О.В., к.е.н., доцент,
Вересова В.Д., студентка
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Повномасштабна агресія з боку росії, крім прямих втрат територій та людських ресурсів країни, негативно позначилася на економічному та соціальному становищі країни, яке поглиблюється триваючим терором, порушенням, а часом й руйнацією, логістики, міграцією населення. Разом з тим, розвиток бізнесу є основним чинником, що здатен забезпечувати зайнятість населення та джерело їх доходів, формування конкурентного середовища та збалансованої структури економіки, фінансування надходжень до бюджетів тощо. В умовах війни бізнес потребує підтримки та стимулювання в першу чергу з боки держави.

Державні програми підтримки бізнесу спрямовані на забезпечення доступу до фінансування та ринків ресурсів та збуту продукції, формування інфраструктури розвитку малого та середнього бізнесу, спрощення процедур надання дозвільних та ліцензійних документів через державні портали цифрових послуг, створення умов для започаткування та розвитку підприємницької діяльності, професійного зростання бізнесу.

Основними заходами підтримки бізнесу з боку держави виступають [1]:

➤ можливість отримання кредиту до 60 млн. грн з компенсацією Урядом процентних ставок до рівня 0% протягом дії воєнного стану та ще одного місяця після його завершення;

- державна підтримка аграрного бізнесу через грантове забезпечення у розмірі до 70% від вартості бізнес проєкту;
  - грантова підтримка у розмірі до 70% від вартості бізнес проєктів по створенню нових або реконструкції та розширення діючих вітчизняних переробних підприємств;
  - надання безповоротної фінансової підтримки у сумі до 3,5 млн. грн для реалізації стартапів ІТ проєктів, а також надання поворотної позики у розмірах від 3,5 до 8 млн. грн;
  - отримання в еквіваленті національної валюти до 35 тис. дол. США на створення та розвиток інноваційної продукції подвійного призначення (технології, процеси тощо, що відрізняють таку продукцію від тих, що вже є на ринку або відповідають попиту одночасно як від приватних осіб, так і від держави);
  - фінансування бізнесу ветеранів – гранти на реалізацію бізнес-проєктів ветеранів або членів їх сімей на суму від 500 тис. до 1 млн. грн.
- Для підтримки розвитку малого та середнього бізнесу державою передбачені фінансування наступних секторів:
- мікрогранти підтримки власного бізнесу (придбання або лізинг обладнання, закупівля сировини) – сума підтримки складає від 50 тис. до 250 тис. грн;
  - підтримка страхування продукції сільського господарства – відшкодування сплачених страхових платежів у розмірі до 60% вартості договорів страхування;
  - підтримка експортерів через страхування зовнішньоекономічних договорів, а також часткова (до 85% від суми зовнішньоекономічного контракту) компенсація ставок за експортними кредитами;
  - грантова підтримка релокованого бізнесу – від 50 тис. до 100 тис. грн на реалізацію або покращення своєї бізнес-діяльності;
  - мікрофінансування бізнесу ветеранів – до 20 тис. грн на придбання товарів та обладнання підприємницької діяльності ветеранів або їх сімей;
  - підтримка жінок-підприємниць для створення, відновлення або адаптації свого бізнесу – від 20 тис. до 100 тис. грн;
  - нефінансова підтримка бізнесу через можливість розміщення інформації про бізнес на відповідній платформі з метою отримання адресних внесків.

Державна підтримка бізнесу діє на регіональному рівні, що надає можливість розвивати та збільшувати обсяг підприємництва через створення стабільного та сприятливого середовища для започаткування і ведення підприємницької діяльності, поширення створення центрів підтримки підприємництва на базі ЦНАП у вигляді безкоштовного отримання інформації та консультацій для підприємців, отримання методичної, правової, фінансової підтримки тощо.

Так, реалізація Комплексної програми розвитку малого та середнього підприємництва Полтавської області дала можливість залучити до

підприємницької діяльності у поточному році 268,4 тис. осіб, що складає 88,3% від загальної чисельності зайнятих на суб'єктах підприємництва. Малим і середнім бізнесом сформовано 60,2 % обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг), в тому числі суб'єктами середнього підприємництва 34,4 % від загального обсягу (158,5 млрд грн), малого бізнесу та фізичними особами-підприємцями – 25,8% (119,3 млрд грн) [2].

Література

1. Програми підтримки бізнесу під час військових дій. URL: <https://boi.org.ua/upload/om/ab/programi> (дата звернення 28.10.2024)

2. Комплексна програма розвитку малого та середнього підприємництва у Полтавській області на 2024-2027 роки, затверджена Рішенням пленарного засідання двадцять восьмої позачергової сесії обласної ради восьмого скликання 22.12.2023 № 725

УДК 001.891:334.7:316.647.5:355.01

Дем'янчук М.А., д.е.н., професор,
науковий співробітник відділу
соціально-економічних досліджень
Центру міграційних досліджень Варшавського університету

ПІДПРИЄМНИЦТВО МІГРАНТІВ НА ТЛІ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ: ВИСНОВКИ З ОГЛЯДУ ЛІТЕРАТУРИ

Сучасний світ стикається з численними збройними конфліктами, громадянськими війнами та політичними кризами, які змушують мільйони людей залишати свої батьківщини. Ці міграції часто є драматичними подіями, що мають далекосяжні наслідки як для мігрантів, так і для країн, які їх приймають. Мігранти, рятуючись від загрози життю та здоров'ю, шукають новий початок у безпечних місцях, що приносить із собою як виклики, так і можливості. Міграції в контексті збройних конфліктів є особливим типом примусової міграції, що відрізняється від економічної міграції.

В наукових роботах доволі часто вченими досліджуються питання підприємництва мігрантів, зокрема шляхів розвитку бізнесу мігрантів, адаптації до глобальних тенденцій, їх трудова інтеграція, територіальне розташування, соціальна інклюзивність та інші. Проте здебільшого причиною міграції таких осіб є економічні фактори, а не вимушені зовнішні політичні обставини, на які вони не могли вплинути. Тобто вони зосереджуються на економічно-мотивованих підприємцях іммігрантах, але ігноруються підприємства, відкриті нещодавно прибулими мігрантами. А за останні 50 років в світі відбулось дуже багато воєнних конфліктів, громадських війн та політичних криз, від яких постраждало багато осіб, що були вимушені покинути свої домівки та